

Statut Etického kolegia Společnosti pro návykové nemoci České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně

I.

Účel Etického kolegia Společnosti pro návykové nemoci České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně (dále jen EK SNN)

EK SNN je nezávislým orgánem SNN, jehož existence je dána Stanovami a Jednacím řádem SNN ČLS JEP, a je zřízena za následujícím účelem:

1. Sleduje, vyhledává dilemata, podněcuje k diskusi, vydává stanoviska. Podílí se tak na zvyšování etického vědomí u pracovníků v adiktologii.
2. Je konzultačním orgánem v oblasti etiky pracovníků v adiktologii, předcházení porušování práv klientů, pacientů a spolupráce mezi jednotlivými službami, odborníky. Na kolegium se mohou obrátit představitelé SNN, ČAA, A.N.O. i samotní členové těchto organizací.
3. Posuzuje přístupy a postupy pracovníků v adiktologii v případě, kdy je na ně podána stížnost, a navrhuje případná disciplinární opatření.
4. Posuzuje přístupy a postupy jednotlivých zařízení a služeb v případě, že je na ně podána stížnost, a navrhuje a doporučuje nápravná opatření.

II.

Zaměření EK SNN:

1. EK SNN se zaměřuje na řešení situací, kdy jsou profesní etické principy vzájemně neslučitelné nebo přímo v rozporu se zákonem.
2. EK SNN se zaměřuje na řešení situací, kdy jsou etické principy definované v etickém kodexu v daném kontextu neslučitelné s osobními hodnotami či obecnými etickými principy.
3. Formuluje stanoviska k různým tématům z hlediska etiky.
4. EK SNN se zaměřuje na řešení stížností a problémů především v následujících oblastech:
  - Neznalost a porušování Etického kodexu pracovníků v adiktologii (dále jen Etický kodex).
  - Nedbalost při výkladu Etického kodexu v klinické praxi.
  - Záměrné opovrhování Etickým kodexem pro svůj vlastní prospěch.
  - rozhodování v případě etických dilemat, kdy je mezi etickými principy napětí, či jsou v přímém rozporu.
  - Důsledky omezené fyzické či duševní kompetence pracovníků.

III.

Principy a východiska práce EK SNN

1. Informace o způsobu podání podnětů jsou veřejné a snadno dostupné. Jsou zřetelné postupy posuzování a rozhodování o podnětech. Je zřetelný seznam sankcí, které EK SNN může doporučit statutárnímu orgánu (SNN, A.N.O, ČAA, organizaci, dávající podnět) v rámci disciplinárních opatření.

2. Osoba podávající podnět (dále jen OPP), jako i pracovník či organizace, na které je stížnost podána, mají snadný a rovný přístup ke všem informacím a důkazům v přiměřené míře odpovídající fázi řešení případu.
3. Všechny procesy hodnocení a rozhodování jsou pro všechny dotčené strany otevřené a transparentní.
4. EK SNN má právo odmítnout podnět, která nemá souvislost s Etickým kodexem nebo je banální či zlomyslná a odporuje dobrým mravům
5. K odbornému posouzení podnětu si EK SNN může přizvat odborníka specializovaného na oblast, které se podnět týká.
6. Všichni, kdo se podílejí na hodnocení, rozhodování a navrhování disciplinárních opatření musí jednat čestně a nestranně. Poctivě nepřijmou žádnou roli, pokud by tím došlo ke střetu zájmů. Pokud dojde ke konfliktu zájmů, obě dvě zúčastněné strany jsou o této situaci informovány.
7. Podněty i důkazy jsou považovány za důvěrné během celého procesu příjmu, hodnocení a rozhodování o podnětu. Součástí rozhodnutí je i způsob a rozsah informování o podnětu a výsledku jednání EK SNN.
8. Proces vyřizování podnětů je považován za klíčový moment při narovnávání vztahu pracovník a osoba podávající podnět (dále jen OPP), kdy tento proces může být důležitější a smysluplnější než disciplinární opatření.
9. V případě závažných etických pochybení si je kolegium vědomo svých odpovědností a doporučuje disciplinární opatření Výboru SNN, orgánům A.N.O., ČAA, organizaci podávající podnět.

IV.

Zřízení EK SNN

1. EK SNN je zřízena na základě Stanov Společnosti pro návykové nemoci ČLS JEP. Její Statut EK je schválen Společným shromážděním členů SNN ČLS JEP a její Jednací řád Výborem SNN. Statut EK SNN, Etický kodex a Jednací řád je též schválen orgány A.N.O a Č.A.A.
2. EK SNN má 9 členů, kteří jsou voleni na společném jednání výborů SNN ČLS JEP, A.N.O a Č.A.A. Jednotlivé výbory navrhnou své kandidáty do EK SNN. Členové EK SNN jsou voleni na období 4 let. Pouze v rámci prvního jmenování bude 5 členů z 9 jmenováno na období 2 let. Každá z organizací navrhuje 3 členy
3. Odvolat člena Etického kolegia je možné pouze na základě souhlasu většiny členů výborů SNN, A.N.O. a ČAA a na návrh člena těchto výborů, případně člena etického kolegia .
4. Revizní komise SNN kontroluje postupy získávání, zpracování a hodnocení informací Etickým kolegiem SNN tak, aby odpovídaly Statutu a Jednacímu řádu EK SNN.
- 5.

V.

Členové EK SNN

1. Členy EK SNN mohou být pouze bezúhonné fyzické osoby, s vysokým odborným kreditem a těšící se obecné vážnosti pro svoji odbornost a mravnost.
2. Členové EK SNN se zavazují, že budou zachovávat mlčenlivost o informacích a skutečnostech, které se dozví v souvislosti se svým členstvím v etické komisi. O své činnosti podávají informace výboru SNN tak, aby tato povinnost byla naplněna. Pouze v případě, kdy EK SNN rozhodne o

závažném pochybení, informuje Výbor SNN či orgány A.N.O. a ČAA popř. organizaci zaměstnavatele pracovníka.

3. EK SNN volí předsedu a místopředsedu ze svého středu vždy, kdy dojde k obměně kolegia (1x za 2 roky).
4. Místopředseda zastupuje předsedu v jeho nepřítomnosti, nebo pokud je předseda ve střetu zájmů.

VI.

Úkoly předsedy EK SNN

1. Svolává jednotlivá setkání EK SNN.
2. Koordinuje a řídí práci EK SNN, pověřuje členy kolegia úkoly.
3. Odpovídá za proces hodnocení a rozhodování při řešení jednotlivých podnětů
4. Ustanovuje pracovní skupiny pro jednotlivé podněty a pověřuje vždy jednoho člena pracovní skupiny jejím vedením.
5. Řídí jednotlivá jednání EK SNN a zajišťuje zápis.
6. Jednou ročně zpracovává zprávu o činnosti v obecné rovině a předává jí Výboru SNN.

VII.

Pracovní skupiny

- Členové skupiny jsou pověřeni předsedou kolegia ke zpracování jednotlivého podnětu.
- O jejich pověření jsou informovány zúčastněné strany.
- Navrhují EK SNN nepřijetí podnětu pro nepřislušnost z důvodů uvedených v odst. III, tohoto Statutu.
- Zpracují podrobnou zprávu pro EK SNN o souhrnu informací o podnětu.

VIII.

Seznam možných doporučení a disciplinárních opatření

1. Upozornění na porušení etických zásad
2. Upozornění na porušení etických zásad s výzvou k nápravě
3. Výstraha pro závažné porušování etických zásad a požadování nápravy
4. Doporučení mediace mezi OPP a pracovníkem či organizací.
5. Doporučení pracovníkovi pracovat pod individuální supervizí
6. Návrh na pozastavení členství v SNN, A.N.O., ČAA.
7. Doporučení zaměstnavateli pracovníka přijmout disciplinární opatření.
8. Návrh na vyloučení ze SNN ČLS JEP (popř. A.N.O, ČAA)
9. Návrh na zveřejnění případu na stránkách Společnosti pro návykové nemoci v obecné rovině.
10. Podání trestního oznámení